

Panevėžio teritorinė ligonių kasa (Panevėžio TLK) pastaruoju metu sulaukia vis daugiau tautiečių, sugrįžusių į Lietuvą iš užsienio, kurie tvirtina ketinantys pasilikti mūsų šalyje. Nemažai jų atvyksta į ligonių kasą išsiaiškinti, kaip po daugelio metų yra pasikeitusi Lietuvos privalomojo sveikatos draudimo sistema, kaip vėl tapti draustiems mūsų šalyje, kad galėtų gauti iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo (PSDF) biudžeto apmokamas sveikatos priežiūros paslaugas.

Panevėžio TLK Gyventojų aptarnavimo skyriaus (GAS) specialistai informuoja: lietuviams, grįžusiems gyventi į Lietuvą, pirmiausia reikia deklaruoti gyvenamąją vietą mūsų šalyje. Tada apsvarstyti, koku būdu ketinama įgyti privalomąjį sveikatos draudimą (PSD) – įsidarbinti iš karto, vykdyti veiklą su verslo liudijimu ar pagal individualios veiklos pažymą, ieškoti darbo užsiregistravus Užimtumo tarnyboje ar, pavyzdžiui, vienam iš tėvų apsidrausti PSD valstybės lėšomis pagal vaikus, kol pavyks įsidarbinti. Jei, grįžus iš užsienio, kurį laiką nedirbama ir nepriklauso sveikatos draudimas valstybės lėšomis, PSD įmokas reikia mokėti savarankiškai.

Naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis galima tik įgijus PSD ir prisirašius prie kurios nors pirminės sveikatos priežiūros įstaigos, t. y. pasirinkus šeimos gydytoją. Prieš registruodamiesi įsitikinkite, kad Jūsų pasirinktoji gydymo įstaiga (poliklinika ar šeimos medicinos centras, klinika) yra sudariusi sutartį su teritorine ligonių kasa (TLK) dėl paslaugų teikimo ir apmokėjimo. Tada nereikės mokėti už paslaugas, apmokamas PSDF biudžeto lėšomis.

Taip pat sužinokite, kokios paslaugos ir kokiais atvejais gali būti mokamos. Visais atvejais apie mokamas paslaugas gyventojus turi informuoti gydantysis gydytojas, gydymo įstaigos administracija. PSDF lėšomis apmokamų paslaugų sąrašas bei mokamų paslaugų sąrašas ir įkainiai turi būti skelbiami gydymo įstaigoje. Jei abejojate, ar privalote mokėti už teikiamas paslaugas, pirmiausia kreipkitės į gydymo įstaigos administraciją, o nepavykus sužinoti – į ligonių kasas.

Pasitaiko Lietuvos piliečių, kurie dirba ir mokesčius moka užsienyje, bet PSD įmokas moka ir Lietuvoje bei joje nemokamai gydosi. Neretai tokie asmenys vėliau pateikia „Sodrai“ dokumentus, įrodančius, kad tuo pat metu sveikatos draudimo įmokas mokėjo kitoje ES, EEE šalyje ar Šveicarijoje, o „Sodra“, gavusi tokius dokumentus ir pateikėjo prašymą grąžinti Lietuvoje sumokėtas PSD įmokas, jas grąžina. Tačiau grąžinus PSD įmokas, asmuo atitinkamai atgaline data tampa nebedraustas. Jei panaikinto sveikatos draudimo laikotarpyje jam nemokamai buvo suteiktos sveikatos priežiūros paslaugos (išskyrus būtinąją medicinos pagalbą), laikoma, kad asmuo padarė žalą PSDF biudžetui ir ją turi atlyginti. Kad taip neatsitiktų, reikia įsidėmėti: asmuo gali būti draustas PSD tik vienoje šalyje.

Įsidarbinusiems ir atlyginimą gaunantiems gyventojams PSD Lietuvoje įsigalioja nuo tos dienos, kurią atsirado pagrindas mokėti PSD įmokas. Savarankiškai įmokas mokančių gyventojų PSD įsigalioja nuo tos dienos, kurią buvo pradėtos mokėti PSD įmokos, arba nuo tos dienos, kai sumokama PSD skola, jei tokia yra, ir įmoka už einamąjį mėnesį. Tada PSD galioja iki apmokėto mėnesio paskutinės dienos.

Svarbu nepamiršti, kad įmoką už einamąjį mėnesį būtina sumokėti iki to mėnesio paskutinės dienos. Jei tai nepadaro, PSD galiojimas baigiasi. Tiesa, pasibaigus PSD galiojimui, asmuo dar 1 mėn. (papildomą) turi teisę gauti PSDF biudžeto lėšomis apmokamas sveikatos priežiūros paslaugas, kompensuojamuosius vaistus, medicinos pagalbos priemones (MPP). Šį mėnesį PSD, o su juo ir išvardytos paslaugos, suteikiamas skolon su sąlyga, kad iki mėnesio pabaigos gyventojas apsidraus – pats sumokės PSD įmoką, įsidarbina, įsiregistruos Užimtumo tarnyboje ar įgis teisę į draudimą valstybės lėšomis kitu pagrindu ir pan. Jei iki mėnesio pabaigos sąlyga netenkinama, o per papildomą mėnesį asmuo gauna kompensuojamųjų medicinos paslaugų, vaistų, MPP, jam skaičiuojama PSD įmokų ir suteiktų sveikatos priežiūros paslaugų išlaidų skola. Tai yra žala PSDF biudžetui, kurią reikės padengti. Taip pat reikės padengti ir nesumokėtas PSD įmokas.

Daugiau informacijos ketinantiems grįžti į Lietuvą galima rasti

<http://www.vlk.lt/veikla/veiklos-sritys/ApiePrivalomajiSveikatosDraudimaLietuvoje/Puslapiai/apiesvdrauduzgyvenanlietuviams.aspx>. Taip pat jos galima gauti asmeniškai atvykus į TLK, prieš tai iš anksto užsiregistravus vizitui. Norint atvykti į Panevėžio TLK Panevėžyje, išankstinės registracijos formą galima rasti <http://www.paneveziotlk.lt/>.

